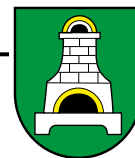

Naše Priepasné

December 2023

www.priepasne.sk

Muziganské Priepasné oslávilo 10. výročie

2.
strana

Vážení spoluobčania,
chalupári, priatelia.

Ani sme sa nenazdali a opäť stojíme na prahu roka 2023. Vždy v tomto období hodnotíme uplynulé mesiace. Inak tomu nie je ani teraz.

Čím bol tento rok aktivitami výnimočný?

Jar priniesla aj zaujímavé podujatie Deň zdravia, kde sme okrem makety nafukovacieho čreva mali možnosť vidieť aj veľké nafukovacie pľúca, spolu s ďalšími sprievodnými podujatiami a partnermi tohto podujatia, ktorí Deň zdravia podporili (Pacientska organizácia Nie rakovine, SČK v Priepasnom, VŠZP, Modrá Hviezda, Nemocnica Myjava s poliklinikou, Herbex a ďalší). Aj takýmto podujatím sme preukázali, že má význam bojovať za miestnu nemocnicu, podporiť vedomie boja proti onkologickým chorobám a zvýrazniť, že zdravie je to najcennejšie čo máme.

V apríli sme mali možnosť vidieť predstavenie Ochotníckeho divadelného spolku z Krajného od autora Ondreja Dzubák-Jendkova „V službe lásky“.

V auguste sme oslávili už 10-te výročie Muziganského Priepasného. Na toto podujatie som veľmi hrdý, rovnako ako množstvo z Vás. Pripomína nám tra-

Chov zakrslých (zdrobnených) králikov

5.
strana

dície a folklór našej obce a pomáha ho sprostredkovať ďalším generáciám. Pred rokmi, keď sme len plánovali prvý ročník tohto podujatia, veľmi sme si priali, aby sa stalo obľúbeným a akosi našou letnou tradíciou. Môžeme skonštatovať, že sa nám to podarilo. Za jeho vznikom každoročne stojí množstvo ľudí, bez ktorých by sa jeho realizácia nepodarila. Patrí im moje úprimné ďakujem, ktoré sme tento rok vyjadrili aj odovzdaním pamätných listov a udelením Čestného občianstva obce Priepasné Mgr. Petrovi Obuchovi, PhD., ktorý sa zaradil po desiatich rokoch medzi tých, ktorí sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili o rozvoj a zveľaďovanie obce, ochranu jej záujmov a šírenie jej dobrého mena a osobám, ktoré obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi.

Nemenej nás teší rozšírenie kapacity Materskej školy na 19 detí a vytvorenie prostredia, ktoré sa pre nich stále viac zlepšuje i priamo v nádhernom prostredí, ktoré umožňuje žiakom edukáciu v okolitej prírode.

V jesenných dňoch začal dlho očakávaný výrub drevín v bezprostrednej blízkosti mohyly M.R. Štefánika na strane Priepasného. Jeho cieľom je otvoriť pohľady na tento jedinečný monument aj

Ženská spevácka skupina z Priepasného

16.
strana

z Priepasnanskej strany a zároveň vrátiť tento objekt do čo najviac pôvodného stavu, v akom bol pred cieľeným zalesnením, ale i prirodzenou sukcesiou tejto pamiatky počas komunistického režimu v našej krajine.

Určite za zmienku stojí aj vynovenie kuchyne kultúrneho domu, dovybavenie moderným zariadením, ako je profesionálna umývačka riadu, či konvektomat, vďaka ktorým je možné pripravovať stravu v rámci rôznych podujatí priamo v kultúrnom dome. Veríme, že táto zmena poteší všetkých, ktorí plánujú v našom kultúrnom dome svoju oslavu, alebo spoločenskú akciu, pretože náš DK tak spĺňa aj náročnejšie požiadavky na vybavenie.

Milí Priepasnanci. Spomenul som len pre mňa možno najvýraznejšie okamihy tohto roku, v ktorom sme robili všetko pre rozvoj a blaho nášho Priepasného, ktorého neodmysliteľnou súčasťou ste práve Vy. Dovoľte mi poďakovať sa každému za spoluprácu a participáciu na veciach verejných a zapriať Vám i všetkým Vaším blízkym predovšetkým pevné zdravie, šťastie a Božie požehnanie.

S úctou Peter Czere,
starosta obce Priepasné

„Obecná firma“

DREVOREZ Priepasné
spol. s r. o.

Váš partner pre dodávku
stavebných materiálov
a palivového dreva

V prípade záujmu kontaktujte:
drevorez@priepasne.sk

Sekcia drevo:

Tel.: 0905 735 677

Sekcia stavebné materiály:

Tel.: 0907 747 667

*Maličký anjelik v okne stál,
krásne Vianoce všetkým prial.
Aby v novom roku zdravie,
šťastie, lásku mali
a stále sa na seba usmievali.*

*Šťastné a veselé vám prajú
zamestnanci OeLl Priepasné*

Muziganské Priepasné oslávilo 10. výročie

Čas letí veľmi rýchlo, a tak folklórne podujatie Muziganské Priepasné, ktoré je spojené s historickým duchom muziky a tanca, ako aj mnohými osobnosťami z Priepasného, oslávilo v dňoch 17-20. augusta 2023 krásnu desaťročnicu.

Toto podujatie si za svoju dobu trvania našlo veľa priaznivcov folklóru a umenia medzi návštevníkmi, ale aj účinkujúcimi, no v neposlednom rade medzi všetkými mnohými účastníkmi letných tanečných a hudobných dielní, ktorí sa každoročne počas niekoľkých dní učili prvky hudobného a tanečného folklóru typického pre našu kopaničiarsku oblasť. Aj prostredníctvom tohto podujatia a v spolupráci s CTK v Myjave sa darí uchovávať tradície, ktoré majú pre nás v Priepasnom mimoriadny význam.

Začiatok večerného sobotňajšieho programu bol slávnostný. Patril odovzdaniu verejných uznaní a poďakovaniu všetkým, ktorí za projektom Muziganské Priepasné stáli a stoja.

Za výnimočnú prácu, šírenie dobrého mena obce, jej osobností, tradícií, kultúry a prínosu k nehmotnému kultúrnemu dedičstvu, ktoré je s obcou úzko späté a ktoré dlhoročne rozširuje bolo udelené Mgr. Peterovi Obuchovi, PhD. uznanie v podobe udelenia čestného občianstva obce Priepasné. Preto prvý raz mohli návštevníci podujatia vidieť mnohé tváre tých pomáhajú vytvoriť hodnotné podujatie a poďakovať sa všetkým hlasným potleskom, ktorý sa niesol Priepasným.

Večerný program pokračoval vystúpeniami ženskej speváckej skupiny

z Priepasného, ženskej speváckej skupiny Plkotnice zo Suchej Loze (ČR), folklórneho súboru Brezová z Brezovej pod Bradlom, folklórneho súboru Čalamáda z Brna (ČR), vystúpením účastníkov hudobných a tanečných dielní, ktorí zanechali vo všetkých neutíchajúci umelecký zážitok, ktorý pokračoval voľnou ľudovou zábavou.

Toto podujatie sa organizovalo za podpory Fondu na podporu umenia, Obce Priepasné, Centra tradičnej kultúry v Myjave a Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Hoci 10.ročník Muziganského Priepasného je za nami, tešíme sa už teraz na jeho ďalšie pokračovanie v roku 2024.

Peter Czere,
starosta obce Priepasné.

Škôlka plná detí

Čoskoro sa tíško vkradnú do našich prítokov najkrajšie sviatky roka – Vianoce. Ku chvíľke tichej radosti chceme prispieť aj my pozitívnymi správami z našej materskej škôlky.

V septembri sa škôlka opäť naplnila tak, že mnohokrát pripomínala bzučiaci úlik plný včeličiek. Nové detičky si privykali na „škôlkárske“ prostredie, nové pani učiteľky aj nových kamarátov. A staršie deti nám vo všetkom pomáhali.

Aby bolo v škôlke veselo a zaujímavé, absolvujeme okrem bežnej výučby, mnoho zaujímavých akcií a podujatí. Medzi tradične milé stretnutia patria vystúpenia k Úcte starším v obci Priepasné a Polianka, besiedka ku Dňu matiek a rozlúčka s predškolákmi.

Spomeniem niektoré ďalšie akcie, ktoré nás potešili. Členky Centra tradičnej kultúry v Myjave deťom predviedli prezentáciu tradičných pracovných krojov myjavského regiónu. Deti si mohli vyskúšať jednotlivé časti detského dobového oblečenia a tety sa s nimi

zahrali hry, ktoré sa deti v dávnych časoch hrávali.

Rovnako milé bolo stretnutie s bývalými kolegynkami p. učiteľkou Vierkou Miklášovou a p. kuchárkou Alenkou Grékovou, ktoré nám v rámci akcie „Stará mama, čítaj“ prišli prečítať rozprávky. Deti ich na oplátku pohostili vlastnoručne upečeným koláčikom

a objatia nemali konca kraja. Pri ich ďalšej návšteve spoločne pripravovali veselý „žabičkový“ chlebič so zdravej zeleniny. Sme vždy radi, keď sa spoločne stretne a posedíme v krásnej atmosfére.

Navštívili sme Hasičov a Knižnicu v Myjave, predškoláci II. ZŠ v Myjave pri príležitosti Dňa otvorených dverí. Ko-

nečne k nám po dlhšej prestávke zavítala obľúbená Simsalala s hudobným programom. Zúčastnili sme sa prednášky RÚVZ na tému Čisté ruky, absolvovali dentálny program Dental Alarm s výučbou správnej techniky čistenia zubov a starostlivosti o ústnu hygienu. Opätovne prebiehala výučba anglického jazyka, pod vedením skúsenej lektorky Mgr. Agátky Bezdekovej a výučba evanjelického náboženstva s pani farárkou Mgr. Balcovou z Košarísk.

V rámci družobnej návštevy s MŠ Košariská, pricestovala do našej škôlky Minifarmička so živými domácimi zvieratkami. Deti sa mohli všetkých zvieratiek dotýkať, krmiť. Na oplátku sme boli pozvaní do MŠ v Košariskách a spoločne sme absolvovali výlet vláčikom Brezováčikom na Bradlo. Na našu veľkú radosť a nadšenie, nás vláčik odviezol z Brezovej cez Dlhý vršok takmer až do škôlky. Koncoročný výlet bol do Eko Parku Piešťany, kde na nás čakala kontaktná ZOO, exotické zvieratká, dobrý obed aj krásne zábavné ihrisko.

Z miestnych hospodárov spomeniem návštevu farmy u Stančíkov, s množstvom domácich zvierat, deti spoznávali spôsob chovu a úžitku týchto zvieratiek. Na návšteve Farmy MEK MEK u rodiny Mihálikovej, nás vítali kravičky, kozy a ovečky – zvieratká, ktoré nám dávajú mliečko. Krásna bola ukážka výroby syrových korbáčikov, na ktorých sme si pochutnali. O živote a starostlivosti o lesné zvieratká a les, sme besedovali s p. Peťom Hrajnohom. Život a chov včelíčiek, základy výroby medu nám priblížil pán Janík z Dlhého vršku. Deti si na návšteve pochutnali na výbornom medovom koláčiku a ochutnali pravý včelí med. Všetkým úprimne ďakujeme za ich ochotu a čas venovaný našim deťom.

O našu materskú školu je naďalej veľký záujem, niektoré deti nemohli byť prijaté z kapacitných dôvodov. Preto sme v spolupráci s Obecným úradom Priepasné a RÚVZ Trenčín pristúpili na možnosť navýšenia kapacity MŠ na 19 detí.

To však prinášalo potrebu rekonštrukčných zmien v MŠ. Prebúraním steny bola vytvorená celodenná miestnosť, ktorá slúži ako herňa, jedáleň a spálňa. Touto zmenou sa docielilo zdvojnásobenie priestoru v doobedňajších hodinách. Deti tak majú dostatok miesta na hru, cvičenie aj vzdelávacie aktivity. Všetky priestory boli novo vymalované a skrášlené obrázkami, ktoré pre deti pani učiteľky namalovali. Trieda bola vybavená novou skrinkovou zostavou s rozprávkovým motívom Červená čiapočka. Boli zakúpené skrine na posteľnú bielizeň a nové perinky a vankúše. Táto premena znamená i každodenné rozkladanie lehátok. Tejto výzvy sme sa však nezľakli a na našu veľkú radosť sú najväčšími pomocníkmi naše deti, ktoré si už teraz samé dokážu rozostlať svoje nové perinky na lehátkach, keď idú po dobrom obede spinkať.

V pláne je vybudovanie prístrešku nad vchodom do MŠ, vďaka ktorému bude vstup pre rodičov a deti do škôlky bezpečnejší. V jarných mesiacoch dôjde k vybudovaniu väčšieho pieskoviska, aby sa všetky deti mohli pohodlne hrať v piesku.

Plánov je dosť a radosť ešte viac. Čas venovaný deťom je odmenený úprimnou detskou radosťou, vonia nefalšovanou detskou láskou a čistotou medziľudských vzťahov.

Všetkým prajem za celý kolektív materskej školy krásne a požehnané prežitie vianočných sviatkov, nech sú plné obyčajného ľudského šťastia a pokoja.

Jana Malečková, riaditeľka MŠ

Chov zakrslých (zdrobnených) králikov

Králik domáci je spoločenské zviera, zvierá s dušou, cítiace, majú svoju osobnosť. Jeho pôvodná forma je králik divý, ktorý postupne osídlil celú Európu. V našej prírode môžeme zazrieť voľne žijúce divé králiky aj poľné zajace. Ide o dva rozdielne druhy živočíchov. Rozdiely sú nielen v stavbe tela, ale aj v spôsobe života a vývoji mláďat.

Zajac poľný, ktorý sa v našej prírode vyskytuje hojnejšie je väčšieho vzrastu, má atletickú stavbu tela s mohutnými zadnými nohami. Má dlhé vzpriamené uši. Zajac je samotár aktívny počas dňa aj noci. Samica zajaca nestavia hniezdo, rodí plne vyvinuté osrstené mláďatá priamo v poli.

Králik divý je oproti zajacovi poľnému menší s kratšími ušami, chvostík je zo spodnej strany biely. Králiky sa ukrývajú v podzemných norách, sú to súmravné zvieratá. Ich spôsob života je spoločenský. Samica v nore robí hniezdo, ktoré vystieľa podstielkou zo suchých rastlín a vlastnej srsti. Mláďatá sa rodia slepé a holé, sú plne odkázané na matku.

V domácich chovoch je to podobné, samice vrhnú mláďatá do hniezda zo sena, slamy a natrhávaných chlupov, pripadne si urobia hniezdo do dreveného domčeka. Mláďatá sú v hniezde cca 2 týždne, kedy otvárajú oči, nasledujúce dni už skúmajú prostredie a vo veku 4 týždne začínajú prijímať krmivo, seno. Samostatné a vhodné na odber od matky sú od veku 7 týždňov. Všetky plemená zakrslého/zdrobneného králika domáceho majú oproti bežným plemenám menší vzrast. Sú obľúbeným domácim zvieratkom.

Zakrslý/zdrobnený králik je skromné zviera. Základom krmenia je kvalitné seno. Seno z myjavských kopaníc, ktoré obsahuje množstvo tráv a liečivých bylín je obľúbené a má blahodarné účinky na jeho trávenie a celkový zdravotný stav. Seno musí mať králik stále k dispozícii.

Králik môže žiť vnútri aj vonku, záleží od podmienok, aké doma máte. V byte je potrebné priestor na kletku minimálne dĺžky 100 cm, prípadne vý-

beh okolo kletky. Králiky sú veľmi čistotné a dokážu sa naučiť používať toaletu ideálne s roštom, kde sú drevené pelety pohlcujúce vlhkosť a pachy. Naučiť na toaletu možno každého králika. Podmienkou je vhodne a prakticky zariadený priestor a seno umiestnené v blízkosti toalety, to ich aj motivuje používať toaletu.

Zakrslého/zdrobneného králika kŕmime bezobilným krmivom, to znamená bez kukurice, pšenice. Obilniny zaťažujú trávenie a králik zbytočne priberá. Vhodné krmivo má obsahovať vyšší obsah vlákniny, sušené bylinky, obľubuje ovsené vločky, maškrtky s obsahom ovocia, zeleniny, bylín, svätotrávny chlieb.

Králikovi nepatrí chlieb, pečivo, ani rôznych odpad z kuchyne.

Do 4 mesiacov sú to stále mláďatá, ktoré sa vyvíjajú a majú citlivé trávenie, preto odporúčam, len seno a zmes bezobilného krmiva dávkované 2 x denne. Dôležité je pravidelné odčervenie proti vnútorným parazitom a preliečenie proti kokcidióze, zároveň preventívna prehliadka u veterinára, rozbor bobkov a očkovanie proti moru a myxomatóze. Odporúčam aj kastráciu, ktorá je vhodná pre králikov chovaných s výbehom po byte, prípadne spoločne chovaných viacerých králikov.

Po 4 mesiacoch môžeme začať králika prikrmovať šťavnatým krmivom. Vhodné sú listy púpavy, vňať z mrkvy, mrkva, jablko a iné ovocie, zelenina samozrejme v menších množstvách.

V prípade, že niečo z ponúkaného čerstvého krmiva bude králik odmietať, je postačujúce kŕmenie kvalitným senom a bezobilným krmivom. Zmeny a experimentovanie s rôznymi druhmi krmiva nie sú prospešné pre ich dobré trávenie. To býva u nich najčastejším zdravotným problémom, preto je dôležité pri zaoštaraní králika opýtať sa chovateľa, čím bol kŕmený a v tom najlepšie pokračovať. Ideálne je nájsť chovateľa, ktorý Vám s chovom králika poradí od začiatku aj po celý jeho život.

Králik je spoločenské zviera, ktoré

potrebuje kontakt s človekom, prípadne prítomnosť iných zvierat – mačky, psy, papagáje dokážu byť skvelí parťáci. Zodpovedný chovateľ musí mať v začiatkoch všetko pod dozorom. Králiky sú dominantné a teritoriálne zvieratá. Chovateľ sa musí naučiť rešpektovať ich životný priestor (teritórium), aby sa predišlo nečakaným útokom, škrabancom, pohryznutiam. Potrebujú Váš čas, trpezlivý prístup, výchovu a lásku.

Králik nie je hračka pre deti. Dospelí si musia uvedomiť, že deti sa s králikom zabavia iba na chvíľu. Dôležité je viesť deti k zodpovednosti a starostlivosti o zvieratko, ale väčšina starostlivosti ostane vždy na rodičoch. Ak vzťah k zvieratám nemáte, radšej si králika nezabezpečujte, trpí tým zviera aj domácnosť. Skôr ako si králika zabezpečíte preverte si alergie na seno a sršť.

Na záver ako skúsený chovateľ musím poznamenať, že s králikom sa človek nikdy necíti sám. Je to tichý a nevtieravý spoločník a zooterapeut, ktorý bude vyhľadávať Vašu prítomnosť a pohľadkanie.

Ja ako chovateľ som v kontakte s majiteľmi a vzťah s králikom ocenilo viac ľudí ako opačne. Králik pomohol pánovi rozrozprávať sa po mozgovej príhode a fungujú spolu stále, králik pomáha pri postihnutom dievčatku pri cvičení, leží tesne pri nej aj keď kričí.

S králikmi chodím aj medzi deti do škôl na prednášky a teda rozprávanie o nich a priamy kontakt s nimi neodmietlo ani jedno z detí, zároveň v období po začatí vojny na Ukrajine moje králiky pomohli v utečeneckom tábore deťom aj dospelým odreagovať sa, prísť na iné myšlienky.

Králik s Vami nebude po celý Váš život, ale určite bude pri Vás po celý jeho život, ktorý je síce krátky / 6-8 rokov priemerne /, ale intenzívny a plnohodnotný.

Lenka Králová, Priepasné

Hobby chov FB:

Králičky z Kráľovského dvora

FB: Zakrslé králiky – teddy, satén rex

Zopár rád aj z mojich skúseností

Adaptácia v novom domove

Králikovi zariadte kletku, dajte ho do nej, aby si na ňu čo najviac zvykol. Na spodok kletky je vhodný koberček / rohožka /, čo viete v prípade potreby vymeniť. Podstatné je, aby to bolo niečo ťažšie, pevnejšie s krátkym vlasom, čo nevie zhrnúť / kancelarske koberce, rohožky z Pepca/ Ak by začal obhrýzať, pravdepodobne neznesie nič pod sebou, ale treba to skúsiť.

Potrebné dať krmivo odo mňa, nie hneď iné, musí mať k dispozícii seno – úplne pri toalete, aby sa učil špiniť na jedno miesto, v napájačke vodu. Treba si ho viac všímať, či našiel napájačku, ak by nejaký problém, že odmieta, dajte mu pod ňu misku s vodou, aby nebol smädný. Kŕmte ho ráno – 2 väčšie plné kávové lyžice/30g/ a večer takisto, nepridávajte počas dňa okrem sena nič! Takže 2 x denne 2 plné väčšie kávové lyžičky po 30g krmiva! Prilepiť krmivo môžete sušenými bylinkami, vždy dodržujte – radšej menej a častejšie, ako naraz veľa. Takže zmes rôznych bylín /medzi prsty/ do misky na krmivo neuškodí.

Dôležité králiku navyknuť čo najviac na kletku, takže prvé 3 dni mu ju neotvárajte, aby si sám vybehol, vyberte si ho len na ruky na hladkanie. Keď začal využívať rohovú toaletu na špinenie, môžete skúšať nechať dvierka na klet-

ke otvorené, aby si vybehol. Nech Vás netrápi, že je v kletke zatvorený, nie je to väznenie, on si musí zvyknúť na nové prostredie a pokiaľ by ste ho nechali voľne, bude v strese, dezorientovaný a špiniť bude hocikde. Králiky sú teritoriálne zvieratá a potrebujú svoje zázemie, čo je v tomto prípade kletka.

Čo je ešte dôležité, prihovárať sa mu, aby si zvykol na Váš hlas.

Často sa stáva, že králik zo zmeny prostredia, ak nemá dostatočný klud, môže dostať kokcidiózu /nafukovanie, apatia, nechutenstvo, nebobkuje/, treba si preto všímať prvé 3 dni králika, či bobkuje, ubudlo z krmiva a prehmatáť mu bruško, aby nebolo nafúknuté.

Majte doma rascu, fenýkel a v takýchto prípadoch – nafukovanie, ne-

chutenstvo dať piť vývar namiesto vody, ak nechce dobrovoľne, treba dávať striekačkou / aspoň 2-3 malé striekačky naraz, ak by sa mu podarilo vypiť. Čím viac vypije, tým lepšie, ale ak má bolesti, je to náročnejšie. V prípade, že by absolútne odmietal po viac pokusoch prehĺtať, ihneď veterinár!

Pokiaľ má hnačku, môže to byť z dôvodu, že mu niečo nesadlo, vtedy ho treba umyť pod tečúcou vodou, nasadiť diету – kvalitné seno – seno, ktoré je voňavé, zelenkavé, ideálne dlhšie aj hrubšie stebľa, nielen jemná tráva, zmes bylín

V tomto prípade ako prevencia je vhodné do vody jablčný ocot /kávová

lyžička na 2 dcl vody/ alebo Acidomid alebo Citroenzymix – podľa návodu.

Odporúčam nazbierať bobky z 3 dní /cca 15ks do malého pohára s viečkom a zobrať veterinárovi na rozbor/ kokcidiu, parazity / Toto je dôležité aj pred absolvovaním návštevy u veterinára pred zaočkovaním proti moru a myxomatóze.

Ak už navštívite veterinára a potvrdí kokcidiózu, enterokolitidu, predpokladám, že dostanete liečivo proti kokcidióze SULFACOX, BAYCOX, ESB3 – to už radšej v spolupráci s veterinárom. V prípade liečby nesmú chýbať probiotiká, odporúčam Bio Lapis / 6ks balenie nájdete na eshopoch a vždy u mňa.

Domáca lekárnička pre králika

(Zoznam vecí, ktoré by ste mali mať doma ak bude treba)

- Sušené bylinky na podporu imunity, trávenia – púpava, skorocel, mäta, nechtík, žihľava, praslička, zlatobyl – močové cesty
- Rasca – vývar pri tráviacich problémoch (nafukovanie, nechutenstvo, nebobkuje)
- Bio Lapis – probiotikum, prebiotikum, enzýmy (pomáha pri tráviacich problémoch, podávaní ATB)
- Jablčný ocot – prevencia proti kokcidióze – ak má mäkkšie zápachajúce bobky, hnačka

- Betadine – dezinfekčný a hojivý účinnok (ranky, krvácanie pazúrika)
- Arpalit Neo rozprašovač – proti vonkajším parazitom, plesni, dravčik, pomáha pri plznutí

Pozor na črevné parazity, to odporúčam buď u veterinára injekčne Ivermectin / Galmektin – odporúčam ešte pred očkovaním / tj 1-2 x do roka /alebo ma kontaktujte – dávam Panacur s účinnou zložkou fenbendazol. Je to prevencia aj pred encefalozoonozou. Panacur odporúčam každé 3 mesiace

Seno je základ!!! Musí ho mať králik neustále k dispozícii!

Ideálne je domáce lúčne, horské seno plné stebiel, bylín, na vzhľad zelenkavé, voňavé, nie moc vhodné je tráva z amerického trávnik na jemno kosená / To nedávajte králikovi, ale do kompostu / Každé seno musí ešte minimálne mesiac dozrieť, prebieha v ňom fermentácia, takže nedávajte hneď!

Podstielka do WC: osvedčili sa nám lisované pelety / dlhosrstým zajkom sa nelepia na srst a výborne pohlcujú pachy / a tiež ASAN – okrem dlhosrstých králikov/ štruktúrou je to ako polystyrenové šúľky./

Dôležité, aby v záchode bol iný druh podstielky ako na dne kletky / pelety by nemali byť po celej kletke /.

Na spodok kletky koberček, alebo vhodná je „jačmenná slama“ drevitá vlna – ak je umiestnený vonku, keď máte možnosť zohnať.

Krmivo: podávam granulované krmivo pre zakrslé králiky – Berkel Krauter Light a Deukanin Fit / zelené šúľky/, miešam s ovsennými vločkami, Nutrin Junior, mliečne granulky, svatojanský chlieb. Vhodné sú všetky zmesi pre králiky, ktoré kúpate vo zverimexe, chovateľských potrebách, odporúčam, aby ste si vybrali krmivo, ktoré obsahuje čo najviac vlákniny a bylín /min 17,5% vlákniny!/ Zmesi, ktoré obsahujú farebné granulky a obilniny – kukurica, pšenica sú nevhodné.

Odporúčané značky – Berkel Krauter Light, Deukanin, Versele Laga, Brit, Bephare

Dávkovanie do 4 mesiacov 2 kávové lyžice /30g/ a po 4 mesiacoch 1x denne navečer 2 polievkové lyžice/50g/m, ale nie je podmienkou, môžete zostať na kŕmení ako predtým 2x denne.

Postup by mal byť nasledovný:

po 10 týždni veku idete k veterinárovi najskôr na rozbor bobkov nazbieraných z 3 dní v uzavretom poháriku, až potom ak sú výsledky v poriadku, dáte králika zaočkovať proti moru a myxomatóze, 2 týždne po očkovaní je inkubačná doba, kedy má králik zníženú imunitu, nerobte zmeny ani v kŕmení, ani sťahovanie, cestovanie! Zvýšiť imunitu môžete pridávaním sušených bylín. Po 2 týždňoch od očkovania môžete začať pridávať po kúskoch mrkva, jablko, púpava list, steblo trávy...

Od 4. mesiaca veku môžete zajkovi dávať, ale len po kúskoch: **zelenina** – nakrájaná čistá: mrkva, uhorka, **ovocie** – jablko, melón, **bylinky** – sušená púpava, v lete čerstvá púpava, ďatelina...

Krmivo do misky bude stačiť 1 x denne navečer 2 polievkové lyžice

Nasuňte bylinky – púpava, skoro-

cel, nechtík, repík, praslička a zmes celoročne po trochách pridávajte, to je najlepšia pochúťka, najlepšie liek!

Osvedčili sa mi keramické, ktoré sú ťažšie a králik ich neprevráti /alebo nízke plastové, z ktorého nevyhrabávajú krmivo. Ideálne teda čo najťažšie a pľtšie.

Všetky chovateľské potreby zoženiete aj u mňa, vo zverimexoch alebo na internete cez e-shopy.

Prvá návšteva u veterinára – po 10. týždni veku mláďatka – skontroluje zúbky, zastrihne pazúriky, zaočkuje alebo dohodnete termín na očkovanie proti moru a myxomatóze!

Sumár:

Seno nikdy nesmie chýbať a je veľmi dobré ho dať do nejakého senníka, aby ho mal králik stále k dispozícii, odporúčam dať trochu sena aj dovnútra, blízko toalety / urobím akoby kľbko zo sena/.

Nikdy králikom nedávajte: mokrú zeleninu alebo ovocie!!! veľa zelenej trávy!!! zemiakové šupky!!! karfiol, kapustu, ani žiadne pochutiny, ktoré konzumujú ľudia!!!

Králik je skromné zviera a najspokojnejší bude v čistom priestore, stále s dávkou sena, v miske zmes krmiva, sušené bylinky, vetvičky z jablone alebo vŕby a napájacia s vodou!!!

Starostlivosť:

Keď chcete králika zobrať na ruky, najšetrnejší spôsob je ako šteniatko oboma rukami, ak to nie je možné, že je niekde v pozadí, treba chytiť ho za šiju alebo chrbát /aby ste cítili kožu nielen srst/, takto ho viete najlepšie preniesť. Potom si ho dajte na ruku a druhou hladkajte, ako Vám to vyhovuje.

Králička nikdy celého nekúpte, môže dostať zápal pľúc a je to pre neho veľký stres! On je čistotný, čistí sa sám a keď dodržiavate jeho priestor v čistote, to je najhlavnejšie, špiniť bude chodiť len na jedno miesto. Ak mal králik na sebe nejaké nečistoty, zoberte handričku alebo vatú a vlažnou – letnou vodou miesto vyumývajte, prípadne odstrihnite nožičkami. Vytierajte handričkou alebo uteráčikom do sucha.

Dajú sa kúpiť nožnice s tupými koncami, ktoré aj ja využívam a osvedčili sa mi, keď sa aj králik zlakne, nepichnete ho.

Ak by sa Vám niekedy stalo, že ho pri zastrihnutí srsti alebo pazúrikov poraníte, majte doma BETADINE – dezinfekčný roztok, potriete a má to dezinfekčný a zároveň hojivý účinok!

Králička vždy ráno skontrolujte, či má skonzumované z misky, ak si všimnete, že sa ničoho ani nechýlil, znamená to, že ochorel. Z mojich skúseností

sa to často stáva pri nejakej zmene stravy, zeleninky, môže u nich nastať KOKCIDIÓZA. Odporúčam zriediť do vody Sulfacox / predpisuje veterinár / a ak by králik sám nepil a všimnete si aj škripanie zúbkami, je apatický, nafúknuť, sedí len niekde v kútiku a ako keby dremkal... treba hneď konať: striekačkou podať roztok so Sulfacoxom, alebo ísť k veterinárovi, ktorý mu liečivo podá. Osvedčili sa mi špeciálne probiotiká Bio Lapis, ktoré pomôžu tráveniu po tomto ochorení.

Taktiež sa treba starať u dlhosrstých plemien o ich srst' a česať ich. Pri zanedbaní sa srst' zadreduje, čo nie je až taký vážny problém, to sa stáva často, takúto srst' odstrihnite, rozčeste.

Pri nečesaní dlhej srsti môže nastať v horších prípadoch ochorenie kože, zápal, čo sa už lieči ťažšie, preto tomu predchádzajte a aspoň 2x do týždňa králička vyčeste.

Počas dňa králiky relaxujú, ráno sa nakrmia, večer zase a v noci tiež po chvíľach. Spokojný králik je kludný aj

v noci, ak by robil buchot, treba zistiť prečo. Možno je unudený, keď bol celý deň len zatvorený, nikto ho ani nepohládka, tak vybija energiu. Ja si čas nechávam na ne po večeroch, namiesto seriálov a telenoviel :-). Potom sú králiky spokojné a kludné a relaxujú celú noc. Pokiaľ by ani po tomto králik v noci nebol pokojný, treba ho dať na miesto, kde nebude nikoho rušiť.

proti kokcidióze LIEČIVÁ: SULFACOX, SUTRICOL, ESB3

prevencia proti kokcidióze / na kyslej báze /: jablčný ocot, Acidomid, Forticoat, CITROENZYMIX – štiepi bielkoviny

Probiotiká / špeciálne /: PROTEXIN BIO Lapis plv. 6 x 2g

Rozpustný prášok určený na rehydratáciu a obnovenie črevných funkcií pre králiky a spoločenské zvieratá

probiotikum + prebiotikum + elektrolyty + enzýmy + vitamíny

Protexin Bio-Lapis je rozpustný prášok pre králiky a spoločenské zvieratá. Je vhodný na kontinuálne použitie v krízových stavoch, najmä pri hnačkách, pooperačných stavoch a rekonvalescencii.

Elektrolyty napomáhajú pri rehydratácii organizmu a slúžia ako prevencia ďalšej dehydratácie. Priaznivé mikroorganizmy (probiotiká) rýchlo osídli tráviaci systém. Prebiotiká napomáhajú množeniu priaznivej črevnej mikroflóry.

Dávkovanie: Odporúčam do štamprlíka vody nasypať trošku prášku – asi ¼ sáčka a podávať striekačkou. Malý sáček postačí minimálne na 3-4 použítí / je to silný účinný koncentrát! Nedávajte ho celý do vody – skysne a nemiesa nechávať vo vode dlhšie ako 4 hodiny.

Balenie: 1ks: cca 1,50-2 EUR, balenie 6 ks na e-shope vyjde okolo 6-8 EUR bez poštovného / je v mojom záujme vždy každého zabezpečiť 1ks, ale do budúcnosti odporúčam to mať stále doma

PROBIOTIKUM, KTORÉ NEMUSÍ BYŤ V CHLADNIČKE!

Aktivity seniorov v ZO JDS

Október – farebný jesenný mesiac je vyhlásený za Mesiac úcty k starším. Sme veľmi radi a vďační pánovi starostovi Petrovi Czere, že pre nás skôr narodených usporiadal posedenie v kultúrnom dome. Vo svojom príhovore vyjadril úctu k našim šedinám a vráskam, za ktoré sa podpísali prežití roky. Poprial všetkým pevné zdravie, radosť a spokojnosť do ďalších rokov. Potešili nás svojim vystúpením deti z materskej školy a krásnymi pesničkami ženská spevácka skupina. Ďakujeme!

Básnik povedal: „Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok, je krásny podľa múdrosti čo zrači sa mu v oku...“ Hoci mnohí členovia našej organizácie majú rôzne zdravotné problémy, tešia sa na zájazdy, spoločné stretnutia, zapájajú sa do akcií organizovaných obcou a ktoré robí OO JDS v Myjave.

Poznávacie zájazdy organizujeme spolu s ZO JDS Jablonka. Navštívili sme veľtrh Záhradkár v Trenčíne. V júni sme absolvovali vynikajúci zájazd na Moravu. Užili sme si plavbu loďou po Vranovskej priehrade a pozreli sme si nádherný hrad Bítov. Na spiaťtočnej ceste sme posedeli vo Valtickej rýchte.

Pokiaľ to počasie dovoľí, veľmi radi sa stretávame pri peci v areáli kultúrneho domu. Koncom mája sme pozvali manželov Markových. Pán Ján si

priniesol heligónku a bolo veselo. Kto chcel si mohol zaspievať aj zatancovať. V auguste malo stretnutie inú podobu. Na ohnisku sa opekali špekáčiky a slaninka. Vôňa štekliča čuchové bunky a v ústach sa zbíhali slinky. Atmosféra bola vynikajúca.

Na každom stretnutí zablahoželáme členom, ktorí mali v uplynulom období narodeniny a darujeme už tradične ružu. Našimi najstaršími členmi sú Anna Potúčková, ktorá mala 96 rokov a pán Štefan Marko 91 ročný. Práve im pevné zdravie a ešte veľa prežitých rokov.

Výstavu Zlaté ruky organizuje okresná organizácia Myjava a krajská v Trenčíne. Krásnymi výrobkami svo-

jich šikovných rúk sa na obidvoch zúčastnili aj naši členovia. Sú to Silvia Konečná s keramikou, Emília Osuská s vyšívanými košelami, Ludmila Holečková s keramikou a Jaroslav Repta s výrobkami z dreva. Pani Emílii Osuskej ďakujeme za krásnu vyšitú štandardu pre našu organizáciu.

Nakoniec chceme všetkým seniorom popriať, aby boli zdraví, šťastní a spokojní, aby sme sa mohli naďalej spolu stretávať. Veľmi radi by sme medzi nami privítali nových členov.

„Mladosť má krásnu tvár, staroba krásnu dušu.“

Mgr. Ludmila Holečková
Predsedníčka ZO JDS

Stretnutie pri 105. výročí vzniku 1. ČSR – poďakovanie

Vážený pán starosta, prednosta, poslanci OZ, zamestnanci obecného úradu. Vážení členovia, sympatizanti a priatelia Spolku rodákov MRŠ, srdečne Vás pozdravujeme úprimne ďakujeme za účasť, spoluprácu, pomoc, sponzorstvo pri zabezpečení regionálneho stretnutia pri 105. výročí vzniku 1. ČSR:

- za osobnú angažovanosť pánovi starostovi a jeho spolupracovníkom a spolupracovníčkam, menovite: p. M. Kissovej, M. Kotusovej, R. Braxatorisovej, Kostolnému, J. Valášikovej, M. Drmelovi, Kalužníkovi,
- za finančnú podporu obci – formou dotácie, a p. Vozárovi z Dobrého Ježka za jablká, p. Jánošíkovi za príspevok na občerstvenie;
- p. Dr. Bohumile Ferenčuhovej, historičke, za odborný vstup príspevkom o význame vzniku 1. ČSR a po-

diel spoluzakladateľov na ňom

- Saške Mikloškovej za precítený prednes básne „28. október 1918“;
- za aktívnu účasť hudbe MV SR pod vedením p. Juraja Kováča
- za aktívnu účasť MO zväzu chovu holubov pod vedením p. Jozefa Gehryho
- za kultúrny program FS Prvosienka pod vedením S. Jáchymovej
- za účasť p. riad. ZŠ I. Slobodníkovej
- za pomoc a spoluprácu: členom a sympatizantom Spolku: p. E. Pavelkovej, H. Palkovičovej, Z. Kučkovej, I. Fajnorovi, Š. Fajnorovi, V. Feriancovej, B. Zacharovej, E. Kollárovej, M. Mosnej, A. Klčovej, B. Ševčíkovej, A. Hubertovej, J. Noskovi, Z. Tesárikovej, K. Kučerovej, M. Hercovej, E. Vláčilovej, V. Rybárovej, M. Duckovej – Adamcovej, A. Tesárikovej, M. Tesárikovi a ostatným nemenovaným...

Tiež ďakujeme za účasť z družobnej obce Priepasné pod vedením čestného občana našej obce a starostu obce Priepasné p. P. Czereho, za kvety z CZ ECAV Košariská – Priepasné, konkrétne od pani ev. farárky V. Balcovej, za účasť a príhovor pánovi P. Šestákovi, správci Nadácie M. R. Štefánika, ale aj za účasť našich bývalých starostov, a to: p. L. Cingela a Š. Jurčika a pani poslankyňi a poslancom OZ a všetkým ostatným nemenovaným občanom, priateľom.

Tiež ďakujeme reštaurácii u Zola za výbornú kapustnicu!

Za organizátorov a partnerov:

O. Reptová
predsedníčka pobočky Spolku rodákov
M. R. Štefánika v Dunajskej Lužnej

Zaujímavosti v Priepasnom

- V r. 1932 preletelo cez Priepasné veľké mračno kobyľky sťahovavej. Zosadli u Potúčkov na jednom konopnom poli, z ktorého zostali len holé kostrnky. Vtedy konope pestovala takmer každá rodina, lebo sa spracovávalo tkaním na konopné látky. Mračno kobyľiek preletelo nad Baticovú, kde jedna kobyľka od vysilenia spadla. Našla ju Zuzana Račková a Baticania si ju so záujmom prezerali. Bola veľká skoro ako dlaň a mala veľkú ústnu dutinu.
- Nálet chochláčov sme videli v roku 1990, keď zosadli na stromy v školskom dvore asi v osemdesiat kusovom krdli. Chochláče severské sú veľké ako holub a asi raz za desať rokov prelietavajú cez Európu za potravou. Zdržali sa v našej obci asi tri týždne. V roku 2017 sa rozmnožili na Vršku pri hore mušice marcové, ktoré sa ako oblak – čierny roj vznášali kúsok nad zemou. Boli to čierne podlhovasté muchy. Ponorila som do tejto čierňavy ruku, ale ani jedna mucha sa ma nedotkla.
- V rokoch 2015-2018 sa k nám dostali a moc sa tu rozmnožili africké lienky. Tie sú agresívne, moc štípu a už sa u nás udomácnili.
- Veľmi zaujímavý jav som pozorovala v roku 2020. Vtedy slabo pršalo a z čiernych mračien padali pomaličky veľké kvapky dažďa a s nim malé okřídlené mušky. Najprv som myslela, že sa to vyrojili okřídlené samčeky mravcov, ktoré sú však podlhovasté. Lenže mušiek bolo už napadaných všade veľa, niektoré sa hýbali, niektoré nie. Bolo ich dobre vidieť na autách, ale aj všade okolo, na trávě, aj na hlavnej ceste, ešte aj pod školou. Neskôr som pozorovala poletovať tieto mušky v okolí až do septembra.
- V roku 2018 sme u nás zaznamenali slabé zemetrasenie, ktoré sa prejavilo ako podzemný hukot. V rokoch 1900 až 2020 bolo slabé zemetrasenie u nás viackrát, asi šesťkrát. Jeden ráz bolo silnejšie, čo „až džbánky zhrkotali na fogašoch“, v škole v Jandách Doline praskli aj steny. Epicentrum bolo vždy v Dobrej Vode, od nás vzdušnou čiarou asi 15 km.

- V Priepasnom bolo trikrát číslovanie domov. Prvýkrát sa číslovali domy ešte v Rakúsko-Uhorsku, vtedy sme patrili do Brezovej, až do r. 1926. Dom s číslom 1 bol v Brezovej, číslovanie pokračovalo v Košariskách a potom končilo v Priepasnom v Končinách. V roku 1926 sme vytvorili obec Košariská – Priepasné, čím vznikla potreba prečíslovať domy. Dom s číslom 1 bol v Košariskách U Štefov. Toto trvalo do roku 1957, kedy sme sa odlúčili od Košarísk a vytvorili samostatnú obec Priepasné. Tak sa museli po tretíkrát očíslovať rodinné domy, bolo ich 188. Toto číslovanie trvá dodnes. Dom č.1 začína v Podmynárovej.
- V našej obci máme 3 potoky: Priepasňanský, Kázikov a potok Hučiak. Kázikov potok sa vlieva do Priepasňanského pri OÚ, Priepasňanský potok sa vlieva do Brezovského potoka, ten do rieky Myjavy, tá sa vlieva do rieky Morava a tá do Dunaja. Potok Hučiak pramení na konci Dlhého Vršku a na začiatku cesty do Podmynárovej. Pri silných dažďoch ozaj hučí, až buráca, lebo tečie dolu prudkým brehom. Hučiak sa vlieva do Podkylavského potoka, ten do rieky Váh a Váh do Dunaja.
- V Priepasnom ešte žije jeden občan, ktorého mamu krstil farár Pavel Štefánik, otec Milana Rastislava Štefánika. Farár Pavel Štefánik prišiel na Košariská v roku 1870 a zomrel

v roku 1913. Naši občania, ktorých predkovia patrili do tejto farnosti a narodili sa v rokoch 1870 až 1913, môžu byť hrdí na to, že ich starých či prastarých rodičov krstil otec M. R. Štefánika. Môžu to mať zapísané vo svojom rodokmeni. Máme ešte v obci viacerých, koho rodičov by krstil práve Pavel Štefánik?

Iné zaujímavosti:

- Na cintoríne v Košariskách (ten je i náš) sa dávajú dve rodiny pochovávať do murovaného hrobu.
- Krátko po roku 1950 boli v našej obci obývané 2 rodinné domy z hlinenej tehly.
- Dvaja muži v dedine si zapletali dlhé vlasy do copov.
- Asi traja muži si cukrovali a upravovali vlasy do rôznych účesov.
- Dve-tri ženy poznali starodávny spôsob uzdravovania bez liekov: „striašanie tela“ a pomoc od „urieknutia“.
- Dvaja muži v obci mali pred priezviskom dve mená ako Štefánikovci. Bol to Ján Dobromil a Stanislav Ján.
- Niektoré ženy si ešte aj v medzivojnovom období varili doma z bravčových kostí mydlo.
- V roku 1929 boli silné mrazy – 35°C (aj – 37°C), v kalamároch v triedach zamrzal atrament, stromy pukali, škola bola dva týždne zatvorená.
- V roku 2015 bola najvyššia teplota +39°C.

Alžbeta Krásna

Prvý rok miestnych potravín

Rok 2023 sa blíži ku koncu. Je neuveriteľné, ako rýchlo plynie čas. Takto pred rokom sme otvorili potraviny s novým názvom a v novom šate.

Náš prvý rok nebol ľahký, ale úspešný. Hovorí sa, že pomaly ďalej zájdeš, tak pevne veríme, že to bude platiť aj pre náš obchod. Sortiment výrobkov prispôbujeme požiadavkám VÁM-zákazníkom. Od otvorenia sa preto tovar, o ktorý nebol záujem, vytratil z regálov a nahradil ho žiadaný tovar. Sortiment je široký a uspokojí požiadavky všetkých zákazníkov. V predajni je možné zakúpiť okrem základných potravín aj krmivo pre mačky a psy, a na doplnkovom stojane rôzne dekoračné predmety a všelijaké zaujímavosti. Spomínaný stojan obmieňame každé 3 mesiace, je prispôbený danému ročnému obdobiu.

Naša franšíza Mój obchod (Metro) nenecháva nič na náhodu a prípravu je každé 2 týždne akciu na nimi vybraný tovar. O aktuálnej akcii sa dozviete z plagátov na vonkajšej stene budovy potravín a v predajni, a taktiež z letákov, ktoré vám doručuje naša pani poštarica.

Aby ste mohli ešte viac ušetriť, vyrobili sme zákaznícke bonusové kartičky, vďaka ktorým zbierate pri každom nákupe body. Za každé zaplatené euro získate 1 bod. Vo finále 100 bodov = 1 euro. Pre čerpanie nazbieraných bodov nemáme stanovené obdobia. Keďže stav

bodov nie je zobrazený na bločku, pri vyššom počte bodov vás informujeme a v prípade vášho záujmu uplatníme zľavu na nákup.

V prípade záujmu vieme taktiež pripraviť darčekový kôš plný dobrôt podľa vášho výberu. Vašich oslávencov môžete obdarovať aj darčekovými poukážkami v hodnote 5€, 10€, 15€, 20€ a 30€, ktoré zakúpite a uplatníte iba v našej predajni potraviny Bibi.

Máte radi pivo a chystáte oslavu, ale niečo vám k tomu chýba? Chýba sud kvalitného piva a nejaké výčapné zariadenie k tomu? Nie je problém! Aj toto vieme zabezpečiť u nášho dodávateľa. Ponúkajú široký výber kvalitných pív a majú k dispozícii niekoľko typov výčapných zariadení. Stačí prísť k nám a objednať :-)

Ďalšia novinka je spolupráca s Farmou Jonas, ktorá nám ponúka (dodáva) čerstvé kurčatá chované na podstielke, kŕmené vlastnou zmesou obilnín bez ATB, rastových hormónov a rybokostnej múčky. Okrem kurčiat majú v ponuke netriedené slepačie vajcia. Bližšie informácie o cenách a možnosti objednania získate priamo u nás v predajni alebo na FB stránke Mój obchod potraviny Bibi.

Keďže je aj v našom záujme, aby bola príroda čistejšia a krajšia a aby ľudia

nevyhadzovali prázdne fľaše do košov a do prírody, rozhodli sme sa vykupovať zálohované obaly (pet fľaše a plechovky). Síce nemáme k dispozícii fľaškomat ako majú iné väčšie obchody, ale zato u nás ide vykupovanie rýchlo a bez problémov. Veľa zákazníkov túto službu využíva a pravidelne nosia zálohované obaly. Len tak ďalej, robíme to pre našu planétu :-)

Z fungovania potravín je to asi všetko, snáď ešte, že nezabúdajte, že každé euro sa ráta a podporuje potravinovú dostupnosť v obci. Svojím nákupom podporujete potraviny ako FIRMU, nie ako súkromnú osobu. Za podporu a priazeň vám úprimne ĎAKUJEME a vážime si to :-) SPOLU TO ZVLÁDNEME

Prajeme Vám krásne a pokojné prežitie vianočných sviatkov, a do nového roku hlavne veľa zdravia, úspechov a ľudského porozumenia. Majme sa radi, budme k sebe vládnejší a tolerantnejší.

B. Henčeková
vedúca potravín

Otváracie hodiny počas vianočných sviatkov

December:

23. Sobota	7 – 11:30 hod.
(pečivo iba na objednávku)	
24. Nedeľa	ZATVORENÉ
25. Pondelok	ZATVORENÉ
26. Utorok	ZATVORENÉ
27. Streda	7 – 16 hod.
28. Štvrtok	7 – 11:30 hod.
29. Piatok	7 – 16 hod.
30. Sobota	7 – 11:30 hod.
(pečivo iba na objednávku)	
31. Nedeľa	ZATVORENÉ

Január:

1. Pondelok	ZATVORENÉ
2. Utorok	7 – 11:30 hod.
3. Streda	7 – 16 hod.
4. Štvrtok	7 – 16 hod.
5. Piatok	7 – 16 hod.
6. Sobota	8 – 10 hod.

(bez čerstvého pečiva)

Kontakty:

Telefón: 0907 642 682
FB: Mój obchod potraviny Bibi

Jar je ako stvorená na turistiku

Turisti sa starajú aj o turistické značenie

Človek, ktorý by sa vybral len tak na túru v neznámom teréne, by bez turistických značiek a smeroviek ľahko zabľúdil. Môže mať síce navigáciu GPS, ale oveľa ľahšie sa v teréne orientuje pomocou turistického značenia. Preto je úloha turistov – značkárov, ktorí sa starajú o údržbu a obnovu značkových trás, veľmi dôležitá a zodpovedná. Ale len málokto z nás si uvedomuje, koľko to vyžaduje času a driny.

„Turistické značky sa umiestňujú na stromy, stĺpy, prípadne iné vhodné objekty. Každé tri roky treba značenie obnovovať, lebo zreteľnosť značiek sa časom znižuje, značky aj smerovky na stĺpoch ničia vandali, v lese prebieha ťažba, značky zarastajú vegetáciou a pod. Preto pri obnove značenia treba najskôr odstrániť kríky, očistiť značku kartáčom a naniesť nové farby – základom sú dva biele pruhy, v strede farba červená, modrá, zelená alebo žltá. Je to

Zjarnieva sa. Hoci počasie stále mení svoje podoby, raz je tak a raz onak, každopádne je teplejšie a to vyháňa ľudí z prýbytkov a tepla domova na čerstvý vzduch, do prírody či na výlet. Nezáleží na počte kilometrov, ani na tom, či ich človek prejde peši alebo na bicykli, dôležité je, že sa opäť prebúda k životu a chce byť aktívny a vytvárať si nové zážitky. Jednou z mnohých jarných aktivít je aj turistika, ktorá má na Myjave tradíciu už od roku 1949. Viac sa o Klube slovenských turistov pri TJ Spartak Myjava a jeho aktivitách dozviete v nasledujúcich riadkoch.

Turistika má na Myjave už dlhú tradíciu

„Turistika patrí záľubám, užitočným pre zdravie. Človek sa teší na vychádzku do prírody, aby sa mohol odreagovať od každodenných povinností. Keď je dobrý kolektív, tak zažije aj veľa veselého. Popri tom spoznáva kultúrne pamiatky a prírodné zaujímavosti,“ prezradil **Ing. Peter Gitschinský**, ktorý už skoro 40 rokov vedie aj ďalších ľudí k turistike. O tú sa začal zaujímať až po nástupe do zamestnania a prihlásil sa do vtedajšieho Turistického oddielu pri TJ Spartak SAM Myjava.

„Bolo to v roku 1976. Členská základňa turistov bola vtedy oveľa väčšia ako teraz a okrem dospelých bolo v oddieli mnoho detí a mládeže. Pod vedením cvičiteľa a trénera Jána Čepka fungoval turistický oddiel mládeže. Členovia tohto oddielu dosahovali v rámci Slovenska aj bývalého Československa výborné výsledky a stávali sa víťazmi v branno-turistickom preteku mládeže v mnohých kategóriách. Pri vychádzkach do prírody mali svoj kolektív a tak ich táto činnosť získavala. Okrem samotnej turistiky získavali aj poznatky, potrebné pre pobyt v prírode, napr. ako treba správne postaviť stan, urobiť táborák, poznávali rastliny, zvieratá, kultúrne pamiatky a iné. Oddiel TOM TJ Spartak Myjava patril v období 1968 – 1990 medzi najlepšie oddiely mládeže na Slovensku aj v Československu.“

Je teda škoda, že v súčasnosti sa venuje turistike len málo dospelých so svojimi deťmi. Veď výlet do prírody dá dieťaťu oveľa viac než hodiny za počítačom. Je však možné, že mládež viac bavia adrenalínové športy napr. jazda na horských bicykloch, horolezectvo, zjazdové lyžovanie a pod. Chcelo by to aj

nové motivačné prístupy v turistike, finančnú podporu a obetavých cvičiteľov, ktorí by sa mládeži venovali. To síce súčasný klub turistov na Myjave neponúka, ale záujemcovia o turistiku z radov mládeže sa môžu kedykoľvek organizovaných vychádzok do prírody zúčastniť a nemusia byť ani členmi klubu. Stačí si vybrať niektorú zaujímavú trasu a pridať sa k ostatným turistom.

zdlhavá práca,“ priblížil prácu značkára Ing. Peter Gitschinský.

„Okresná značkárska komisia pri KST TJ Spartak Myjava má na starosti 165 km značených trás. Z nich každoročne treba obnoviť vyše 50 km. Dvojica značkárov vyznačí za 1 deň (cca 8 hodín práce) asi 4 km trasy. Pritom odmena za túto činnosť je len symbolická. Na Slovensku je už mnoho regiónov, kde značkári prestali fungovať a turistické značenie chátra. Značkovať trasu môže len kvalifikovaný značkár, prípadne nevyškolený, tzv. pomocný značkár, ktorý robí pod jeho dohľadom. Na Myjave sú v súčasnosti aktívni 3 značkári, ktorých vekový priemer je 72 rokov. Hrozí, že v budúcnosti nebude mať kto v regióne Myjava značkovať. Preto privítame každého záujemcu, ktorý by si chcel takúto činnosť vyskúšať a pomôcť nám.“

V okolí Myjavy sú značkované turistické trasy rôznych farieb. Najfrekvencovanejšia je trasa označená červenou farbou, ktorá vedie z Brezovej pod Bradlom cez Myjavu na Veľkú Javorinu. Je súčasťou diaľkovej trasy „Cesta hrdinov SNP“, ktorá prechádza celým územím Slovenska a končí na Dukle. Z Bradla pokračuje táto trasa na Devín ako Štefánikova magistrála. Zo Starej Turej vedie na Bradlo trasa označená zelenou farbou. Na hrad Branč sa možno dostať z Myjavy cez Turú Lúku po modrej turistickej značke, z Polianky vedie žltá značka cez Dlhý vršok na Pustú Ves. Na Vrbovce možno prísť po zelenej turistickej značke. Veľa značkovaných chodníkov je aj v okolí Brezovej pod Bradlom a Starej Turej. Všetky sú zaznačené v turistických mapách. Značkované turistické trasy celého územia SR a priľahlých zahraničných oblastí možno pozrieť na internetovej on-line mape s adresou <http://mapy.hiking.sk/>, kde sa dajú rôzne podrobnosti o zamýšľanej trase, napr. dĺžka, potrebný čas prechodu, prevýšenie a pod.

Činnosť a plány na tento rok

Začiatkom tohto roku boli turisti na Šumave na lyžiarskom zájazde, ktorý pravidelne organizuje Ing. Miroslav Kňazský z Brestovca. Jeho náplňou bola hlavne turistika po upravovaných lyžiarskych bežeckých tratiach, ktorých je na Šumave stovky kilometrov. V marci sa konala ďalšia lyžiarska akcia – Zimný prechod Kremnickými vrchmi, ktorej sa myjavskí turisti – ly-

žiari zúčastňujú už od roku 1976. Koncom marca otvorili sezónu jarnej turistiky obľúbenou vychádzkou z Krajného na Plešivce a Čachtický hrad. Ďalšie pešie vychádzky sú plánované na každý víkend, obvykle v sobotu a sú nenáročnejšie na cestovné.

Najznámejším podujatím KST TJ Spartak Myjava s dlhoročnou tradíciou je diaľkový pochod Myjavská 50 – pochod Štefánikovým krajom, ktorý sa prvýkrát uskutočnil v r. 1972 a v tomto roku sa bude konať v sobotu 6. júna už 44. ročník. Okrem vychádzok do blízkeho okolia plánujú aj jednodňové a viacdňové zájazdy.

„Turistická trasa povedie z obce Dražovce pri Nitre k románskemu kostolíku sv. Michala, odkiaľ bude pokračovať Zoborskou lesostepou k liečebnému ústavu pod Zoborom, okolo Svoradovho prameňa a Svoradovej jaskyne na Zobor, Žibricu, hrad Gymeš do cieľa v Kostolnoch pod Tríbečom. Na výber sú trasy s dĺžkou 16 a 25 km. Trasa je na jar veľmi pekná a možno vidieť veľa prírodných zaujímavostí.“

Každý rok sa organizuje cez letné prázdniny viacdenný zájazd (obvykle 6-denný), s turistikou na Slovensku alebo v ČR. Na Slovensku boli najčastejšími cieľmi pohoria Malá a Veľká Fatra, Nízke, Vysoké a Západné Tatry, Slovenský raj, Pieniny, Slovenský kras, v ČR Beskydy, Český raj, Krkonoše, Jeseníky.

Bližšie informácie o zájazdoch aj vychádzkach do blízkeho okolia si možno pozrieť na webovej stránke KST TJ Spartak Myjava www.kst-myjava.6f.sk, kde je plán podujatí, podrobnosti o najbližších výletoch a zájazdoch, fotogaléria z uskutočnených akcií od roku 2007 až doteraz, pre záujemcov postup, ako sa stať členom KST TJ Spartak Myjava, výhody plynúce z členstva v klube a iné. Všetkých podujatí sa môžu zúčastniť aj nečlenovia KST.

Momentálne má náš klub približne 70 evidovaných členov a viacerých záujemcov o turistiku.

Dospelých do 62 rokov má náš klub 22, dôchodcov 62 – 69 ročných 25 a dôchodcov 70 a viac rokov 31. Z toho vidieť, že prevažnú časť členstva tvoria dôchodcovia. Pritom aktívnych členov (ktorí chodia na turistické podujatia) je cca 55. Samotná účasť na podujatiach je premenlivá, závisí od atraktívnosti trasy a počasia. Napr. na 1-dňové autobusové zájazdy chodí 35 až 45 turistov, trasy v okolí Myjavy cca 5 až 20 turistov. V rubrike "Plán akcií na r. 2023" je pri

každej akcii uvedený aj počet účastníkov. Turistické akcie plánujeme na každý víkend, prípadne aj voľné dni cez sviatky. Ak je nepriaznivé počasie a prší, akciu zrušíme. Chodíme aj v zime, sneh a chlad nevaďí.

Členovia klubu sa nezúčastňujú žiadnych súťaží. Hlavná náplň činnosti spočíva v účasti na turistických vychádzkach a pochodoch, ktoré sú organizované výborom klubu, inými klubmi turistov v regióne Trenčianskeho kraja, prípadne regionálnou radou KST Trenčín alebo samotnou centrálnou KST v Bratislave. V zime sa čast' členov venuje bežeckému lyžovaniu. Okrem turistiky sa venujú niektorí členovia tiež cykloturistike a horskej cyklistike.

Až do r. 2018 sme robili každý rok aj viacdňové zájazdy (6-8 dní) po Slovensku aj v ČR. Túry na Slovensku sme robili vo väčšine pohorí napr. Malá a Veľká Fatra, Nízke, Vysoké a Západné Tatry, Chočské vrchy, Pieniny, Slovenský raj, Orava, Kysuce, Javorníky, Biela a Malé Karpaty.

V ČR sme navštívili Český raj, Česko-Saské Švajčiarsko, Jeseníky, Krkonoše, Moravsko-sliezske Beskydy. Celkovo bolo takýchto zájazdov 27. ročníkov. Okrem toho v jarných a jesenných mesiacoch sme poriadali jedno-denné zájazdy. V rokoch 2000 až 2023 sme robievali 6 až 10 zájazdov za rok, ktoré bývali veľmi obľúbené.

Venujeme sa aj zimnej turistike na bežeckých lyžiach. V rokoch 1975 – 2000 sme pravidelne chodievali na 2-dňové lyžiarske prechody pohorí na Slovensku aj v ČR. Poriadali ich turistické oddiely v regiónoch, napr. Lyžiarsky prechod Moravsko-sliezskými Beskydami, Vsetínskymi vrchmi, Bielymi Karpatami (organizoval náš klub), Lyž. pochod po stopách 1. čs. armádného zboru, Prechod Javorníkmi, Prechod Partizánskou republikou, Prechod Kremnickými vrchmi. V zime skoro každý týždeň sa cestovalo na nejaký lyžiarsky prechod. A keď sa necestovalo ďalej a bol sneh, tak sa konal výstup na Veľkú Javorinu.

Po roku 2000 sa počet podujatí, na ktoré chodili naši členovia, obmedzil. Viac sme lyžovali v okolí Starej Myjavy, kde sa začali upravovať lyžiarske stopy. Vznikla záujmové združenie "Kopanice v pohybe", ktorého činnosť v súčasnosti zabezpečuje náš člen Ing. Miroslav Kňazský a Ing. Ján Duga z KST Stará Turá. Bežecké stopy v okolí Starej Myja-

vy sú známe v širokom okolí a chodia sem lyžiari aj od Nového Mesta, Trenčína a Piešťan. Škoda, že v posledných rokoch bývajú slabé zimy a počet dní, kedy sa dajú stopy upravovať sa znižuje.

Ing. Miroslav Kňazský od r. 2010 organizuje 5-dňový lyžiarsky zájazd pre bežkárov v pohoriach v ČR napr. na Šumave, v Krkonošiach, Jizerských horách, Jeseníkoch a Krusných horách.

Čo sa týka financovania, hlavný príjem na náš KST aj združenie Kopanice v pohybe z príspevku 2% z daní fyzických a právnických osôb. Menší príspevok dostávame od mesta Myjava, k dispozícii máme aj prostriedky z členského v TJ Spartak. Poplatok, ktorý si platia členovia KST vo výške 5 – 15 € (podľa kategórie) je pre činnosť nedostatočný. Z neho sa totiž 60% odvádza vyšším orgánom a len 40% zostane oddielu (konkrétne pre náš oddiel cca 250 €). Príklad: cestovné napr. do Vrátnej v Malej Fatre nás stálo vyše 500 €. Preto spôsob financovania autobusových zájazdov je taký, že časť nákladov si zaplatí účastník, podstatná časť sa uhradí z príspevku 2% z dane, menšia časť z príspevku mesta a z členských príspevkov. Takto sa nám podarilo urobiť vlani 11 zájazdov, tento rok zatiaľ 7 zájazdov (bolo by ich viac, ale 3x sme zrušili zájazd kvôli zlému počasiu.

Keď to porovnáme pred r. 1989 – vtedy oddiel dostával z vyšších orgánov (Československý zväz telesnej výchovy) na činnosť 100 000, – Kčs. Teraz dostávame od mesta Myjava 400 €, v prepočte na koruny je to 12 000 Sk. Je to podstatný rozdiel, ako sa podporoval šport vtedy a teraz.

Čo sa týka účasti na našich turistických podujatiach, môže sa ich zúčastniť aj nečlen nášho klubu. Podmienkou je primeraná kondícia dĺžke trasy a náročnosti a vhodná výstroj, najmä obuv. Informácie sú uvádzané na webovej stránke klubu:

<http://www.kst-myjava.6f.sk/akcia.html>
staršia verzia webu (s reklamami) je <http://www.kst-myjava.wz.cz/akcia.html>

obe verzie sú pravidelne aktualizované.

V pláne akcií sú uverejnené orientačné informácie o podujatí (miestna akcia, autobusový zájazd) čas odchodu a približná trasa. Najbližšia akcia je podrobnejšie rozpísaná 1 – 2 týždne pred konaním. Podrobnosti o zájazdoch sú uvádzané v rubrike "Autobuso-

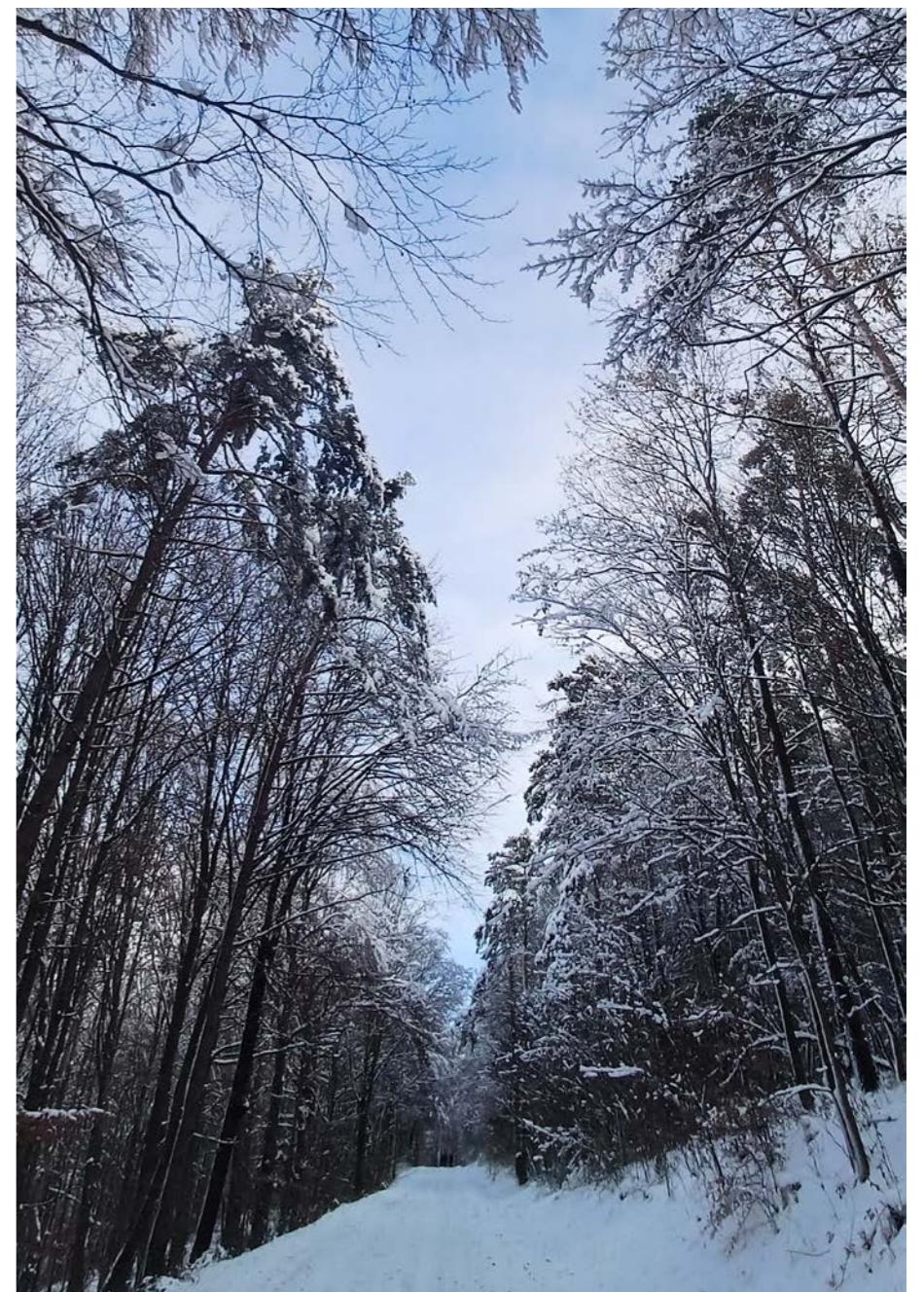
vé zájazdy" alebo v rubrike "Najbližšia akcia". Súčasťou stránky sú aj fotogalérie z akcií, ktoré sú doplnané pravidelne od r. 2005.

O výhodách členstva v KST všeobecne sa možno dočítať v rubrike "Členské 2023, poistenie". Dôležitá výhoda je celoročné poistenie Union, ktorého súčasťou je aj poistenie zásahu Horskej služby v prípade úrazu (platné len v SR). Poistené sú aj ďalšie prípady, podrobnosti sú uvedené v spomínanej rubrike. Ďalšou výhodou sú aj zľavy na niektorých chatách v SR, ČR a Rakúsku.

V článku, ktorý pripájam (z Kopaničiar expresu) uvádzam, že okrem turistickej činnosti pôsobí v našom klube aj Okresná komisia značenia, ktorej členovia vykonávajú dôležitú činnosť

značkovania turistických chodníkov. V budúcom roku hrozí, že značkovanie v našom okrese nebude mať kto robiť. V komisii sme boli 3, v r. 2022 zomrel dlhoročný značkár pán Ján Figura (vo veku 89 rokov), ďalší značkár Ing. Jaroslav Klimek už v tomto roku zo zdravotných dôvodov vykonával len ľahšie práce a vyzerá to tak, že zo zdravotných dôvodov v budúcom roku skončí aj ja. Prácu značkára môže vykonávať len kvalifikovaný turista, ktorý prejde zaúčením v sprievode kvalifikovaného značkára a urobí si kvalifikačný kurz so záverečnými skúškami. Pre rok 2024 sa zatiaľ prihlásil 1 člen nášho klubu, ktorý má vážny záujem robiť túto činnosť.

S pozdravom Ing. Peter Gitschinský
predseda KST TJ Spartak Myjava

S vďakou za STARÝ, s prosbou o NOVÝ

Pane a Bože náš, na sklonku tohto roku si uvedomujeme, aká obrovská je Tvoja láska k nám. Spomínáme si na to, ako sme možno s obavami vstupovali do roku, ktorý je za nami. Nevedeli sme, čo nás v ňom čaká, ako bude skúšaná naša dôvera v Teba, nevedeli sme, aký kríž budeme musieť niesť. Dnes Ti vzdávame vďaku a chválu za tvoje mnohé požehnanie, ktoré sme počas odchádzajúceho roka od Teba prijali. Ďakujeme Ti za silu, trpezlivosť i pokoj, ktorým si nás obdaroval, keď sme sa cítili neistí, slabí, vyčerpaní. Ďakujeme Ti za to, že aj v tom ťažkom, čím sme museli prejsť, cítili sme tvoj dotyk, tvoju pravicu, ktorá nás ubezpečovala, že si stále s nami. Ďakujeme Ti, že si nám zotieral i slzy smútku, že si tešil, že si vlieval do srdca nádej, keď sme nevedeli ako ďalej, keď sme sa lúčili s našimi najbližšími. Vieme, že sme Ťa neraz aj v tomto roku sklamali, zarmútili, svojich blížnych nemilovali tak, ako by sa to Tebe páčilo, nepodávali sme ochotne svoju ruku tým, ktorí nás o to prosili, nežili sme podľa Tvojich prikázaní, často sme sa na Teba hnevali a mysleli si, že všetko zvládneme sami. Odpusť nám to prosíme, zmluj sa nad nami, veď sme Tvoje deti. Vypočuj našu modlitbu skrze Pána Ježiša Krista, keď v tomto období máme len z Tvojej milosti vstúpiť no roku nového. Vyznávame Ťi, že Ty múdro riadiš tento svet a veríme, že aj naďalej budeš s nami. Že aj naďalej mocou a pomocou Duha Svätého, Radcu, Učiteľa, Tešiteľa, Pomocníka i toho, ktorý nás zhromažďuje do spoločenstva veriacich nám poznávať, že Ťi patríme, že máš o nás záujem, že budeš s nami, ako si to zaslúbil až do konca sveta. Vkladáme sa do Tvojich mocných rúk, svätý Bože aj na prahu tohto nového roku a pokorne prosíme, neodnímaj nám v ňom nič, čo budeme potrebovať v tejto časnosti, ale ani tvoje nebeské dary, tvoju prítomnosť, požehnanie a pokoj. Amen.

K službám Božím sa stretne:

- Štedrý večer 24. 12. 2023 o 16:00 hod. Košariská
1. Slávnosť vianočná 25. 12. 2023 o 9:30 hod. Košariská a 11:30 hod. Priepasné
2. Slávnosť vianočná 26. 12. 2023 o 9:30 hod. Košariská
Silvester 31. 12. 2023 o 16:00 hod. Košariská
Nový rok 1. 1. 2024 o 9:30 hod. Košariská

Ženská spevácka skupina z Priepasného

Ani sa nám veriť nechce, že naša spevácka skupina v roku 2023 oslávila už 10. výročie od jej vzniku.

Začínali sme poskromnejšie. Naše kroje boli pracovné a boli rôzne pozháňané. Blúzky sme si dali ušit. Sukne a ručníky sme mali popožičiavané. Postupne sme si zaobstarali sviatočné kroje. Prucle a fertočky sme si každá dala ušit' a ostatné, ako sú rukávce, kasanice a čapce máme originály z truhlíc našich materi. Na čižmy a kacabajy nám prispel fond na podporu umenia so spoluúčasťou obce. Za čo im ďakujeme. Na tento náš krásny kraj sme všetky hrdé. Našu ženskú spevácku skupinu tvorí 6 zrelých žien a jeden harmonikár.

Každá z nás má zmysel pre tradičný folklór z nášho okolia. Dobrým vodítkom pre nás je pán Peter Obuch z CTK Myjava. On nám pomáha oprášiť starodávne piesne po našich predkoch. Zúčastňujeme sa rôznych podujatí v obci, ale aj mimo nej. Sú to rôzne vystúpenia na prehliadkach speváckych skupín, súťaže, výročné schôdze organizácií v obci, úcta k starším, dožinky v Turej Lúke, v kostole na

Košariskách, dvakrát sme sa zúčastnili na folklórnych slávnostiach v Myjave, pravidelne sa zúčastňujeme na podujatí Muziganské Priepasné. Na Vianociach v Priepasnom spievame vianočné koledy, kde si príberáme aj dobrého trubkára Janka Osuského. Hlas jeho trubky skrášluje vianočnú atmosféru.

Kto by nás chcel počuť, budeme vystupovať s vianočnými koledami na podujatí Vianoce v Priepasnom dňa 16. 12. 2023, kde Vás srdečne pozývame a prajeme pevné zdravie.

Vaše speváčky.

Zo života Únie žien v Priepasnom za rok 2023

Každý rok za snažíme v organizácii prísť s niečím novým. V tomto roku sme spolu s obcou obnovili tradíciu Maškarného plesu pre deti aj dospelých. Veľmi nás potešili detičky v maskách, ale aj rodičia a starí rodičia, ktorí prišli tiež v maskách. Odmenili sme zaujímavé masky detí ako aj dospelých. Dúfame, že sa všetkým, ktorí sa zúčastnili páčilo a o rok sa vo fašiangovom období opäť stretneme.

Ďalšou novinkou v mesiaci október bolo usporiadanie autobusového zjazdu do Muténic na Burčákový pochod. Bola to krásna turistika cez malebnú dedinku a vinohrady s množstvom sprievodných akcií ako divadlo, koncerty, výstup na vyhliadkovú vežu a samozrejme to všetko spríjemnil dobrý burčiak, víno a skvelé jedlo.

V minulom roku Na výročnej schôdzi Únie žien sme bilancovali. V minulom roku sme sa naposledy rozlúčili s našou členkou, pani Kristínou Zatkovou. Z organizácie vystúpili pani Ľudmila Holečková a pani Anna Valihorová. A do

našich radov vstúpili nové členky Nikola Mosná, Anna Mosnáčková, Blanka Henčeková, Zuzana Koláriková, Martina Zelenáková, Jaroslava Štefulová a Tatiana Reptová.

Cez leto sme zorganizovali v spolupráci s obcou tradičné podujatie "Šak toto ...", kde sme pripravili pre deti množstvo atrakcií ako nafukovací hrad, súťaže pre malých i veľkých, maľovanie na tvár, streľbu zo vzduchoviek, trampolíny, bohatú tombolu, činnosť polície. Pre deti boli pripravené, ako vedomostné, tak aj pohybové aktivity a pre dospelých súťaž v kálaní dreva, zatĺkanie klincov do penky ako aj držanie pollitrového pohára v jednej rovine a vosenie vo fúrikoch (po našom v táčkach).

V júli a v auguste sme sa boli kúpať v Dunajskej Stredě.

Ku koncu tohto roka pre vás ešte pripravujeme dve akcie, a to výrobu adventných vencov a Vianoce v Priepasnom, kde okrem občerstvenia máme pre Vás prekvapenie, ktoré sme pripravili v spolupráci s pani Alžbetou Krásnou.

Spomienky, život a záľuby

Chceš užitočne stráviť svoj voľný čas? Nájdi si záľuby, svojho koníčka. Ano, i ja som si našla svojho koníčka — záľubu. Avšak študentské, pracovné, rodinné povinnosti mi zabrali veľa času, ktorý prebehol ako voda a mohla som sa im venovať až v dôchodcovskom veku. Pochádzam z Turej lúky, už súčasť Myjavy. Počas školských i študentských čias som pomáhala i so súrodencami našim chorým rodičom, a ak bolo treba, varovala som chorej susedke, ktorá pri svojich 4 deťoch často chodila po lekároch a ako revanš ma učila ako 12-13 ročnú vyšívateľ. Po maturite som začala externe vysokú školu, ktorú som hneď po prvom semestri ukončila. Dôvod v tom čase zlé spojenie do Nitry. O nejaký krátky čas som sa vydala. Ešte pokiaľ neboli deti, som sa svojím záľubám venovala, okrem toho som bola činná i v obci. Nejaký čas som robila pokladničku vo SZZ, takmer 34 rokov pokladničku SČK, členka výboru v SZŽ (teraz Únia žien). V roku 1999 sme založili Jednotu dôchodcov, kde som 15 rokov robila predsedníčku. Pri-

šli deti, začali sme s manželom stavať dom, mala som zamestnanie niekedy i 10-12 hod. denne. Takmer pri 5-tich chlapoch som sa vôbec nevenovala svojím záľubám. Takmer 34-krát som organizovala zájazdy na Agrokomples Nitra, okrem toho bola záhrada i záhumienok, takže dovolenkový čas som trávila tam a starostlivosť o domácnosť a mojich 5 chlapov. Ako som už uviedla, chlapci si našli svoje životné družky, svokor a manžel zomreli, ohlásili sa zdravotné ťažkosti, vypustili sme záhumienok, ubrali záhradu, ukončila som zo zdravotných dôvodov účasť na spoločenských organizáciách a zostalo mi veľa voľna, a tak prišiel čas na záľuby. Začala som vyšívateľ krojované košeľe, takmer už 50 kusov. Tým som sa začala venovať tvorbe vzorkovnice, kde mám doposiaľ 60 vzorov, ktoré stále zbieram. Aby sa mi nezastavilo myslenie, tak ho nútím pracovať pri riešení sudoky (veľký zabijak času). Okrem toho vyšívam i obrazy, ktoré venujem buď rodinným príslušníkom alebo

známym. Mojm záľubám sa môžem venovať aj vďaka mojm synáčikom s rodinami, ktorí prevzali všetku starostlivosť o domácnosť a záhradu. Ďakujem im za starostlivosť a pomoc a prajem im pevné zdravie, vzájomné porozumenie, rodinnej pohody a lásky.

Emília Osuská

ZO SČK v Priepasnom

ZO SČK v Priepasnom má počet členov 43. Hlavnou úlohou organizácie je motivovať darcov krvi. Sme pyšní na všetkých darcov krvi, ktorí za našu obec darovali túto vzácnu tekutinu. V roku 2023 za našu obec darovalo 10 darcov. Všetkým ďakujeme a prajeme pevné zdravie.

Členovia našej organizácie sa v tomto roku prvýkrát zišli na výročnej členskej schôdzi. Na tomto stretnutí bolo bilancovanie a taktiež príprava Dňa zdravia v obci.

Deň zdravia sa uskutočnil 20. mája 2023 v kultúrnom dome a taktiež v jeho areáli. Program bol bohatý a ľudia si mohli vybrať zo širokej ponuky.

Boli uskutočnené prednášky:

- Zástupcovia TSK hovorili o sociálnej pomoci občanom.
- Kardiológ MUDr. Kozlovský mal prednášku o srdci.
- Občianske združenie „Nie rakovine“ priviezli obrovskú maketu pľúc, smokelyzér – merací prístroj, maketu prs a maketu semeníkov. Prítomní občania boli oboznámení ako predchádzať rakovine pri jednotlivých maketách fundovanými zamestnan-

cami občianskeho združenia. Bola tu prítomná aj zakladateľka a prezidentka patientskej organizácie „Nie rakovine“ Jana Pifflová Špánková.

- VZP urobila komplexnú analýzu ľudského tela, výživové poradenstvo, meranie krvného tlaku, glykémie a saturáciu kyslíka, dentálnu prevenciu.
- Nemocnica s poliklinikou Myjava poskytla vozidlo s ambulanciu záchranke zdravotnej služby, Sanitku so záchranárom, ktorý predviedol ukážku resuscitácie.
- Zástupca CO Senica urobil ukážku prvej pomoci.
- Modrá hviezda poskytla zdravotné a sociálne poradenstvo.
- Herbex z Hrašného urobili prezentáciu čajov.

VŠETKÝM, ktorí sa na tejto akcii angažovali ZO SČK v Priepasnom ďakuje.

Toto podujatie bolo robené pre občanov. Mohli si tu zdokonaľiť vedomosti v predchádzaní vzniku chorôb a taktiež spoznať svoj aktuálny zdravotný stav v rámci poskytujúcich možností. Bolo by fajn, keby túto možnosť ľudia aj v budúcnosti využili vo väčšej miere.

Toto podujatie bolo veľkolepé, za čo patrí vďaka pánovi starostovi Petrovi Czeremu.

Touto cestou naša organizácia praje všetkým občanom pevné zdravie, krásne Vianoce a Šťastný nový rok.

Anna Švrčkova
predsedníčka ZO SČK v Priepasnom

Darcovia krvi v roku 2023

Kozubíková Jarmila
Stančíková Monika
B. Alena
Kovárová Dominika
Ing. Mlčúch Stanislav
Osuský Peter
Kovárová Kristína
Dr. Dolinský Andrej
Mgr. Martin Švrček
Tatiana Dudková

Touto cestou ZO SČK v Priepasnom všetkým našim darcom krvi ďakuje a praje pevné zdravie.

Anna Švrčkova
predsedníčka ZO SČK v Priepasnom

Zber odpadov bude spravodlivejší

Obec Priepasné pozorne vníma postrehy a návrhy svojich občanov ohľadom spravodlivého rozloženia nákladov na množstvo vzniknutého komunálneho odpadu a separácie. Z tohto dôvodu bola obec Priepasné iniciátorom zavedenia „váženia komunálneho odpadu“ a následne i evidencie vyseparovaného množstva odpadu. V prvom polroku 2024 bude prebiehať zber údajov od občanov týkajúci sa počtu, veľkosti i druhu zberných nádob, následne je plánované označenie nádob a ku koncu roku 2024 je naplánované skúšobné spustenie zberu.

Miestne poplatky za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Priepasné v roku 2024 sa nemenia, spôsob ich vyberania zostáva podľa platného VZN naďalej ako nevážený množstvový zber komunálneho odpadu.

Obec Priepasné

Výstup z pracovného stretnutia zo dňa 7. 11. 2023

Pracovné stretnutie starostov obcí Myjavského regiónu a zberovej spoločnosti Kopaničiarska odpadová spoločnosť s.r.o. okrem iných tém otvorilo aj požiadavku na riešenie adresného zberu priamo u pôvodcom odpadov v jednotlivých obciach.

Zberová spoločnosť zabezpečí v priebehu roku 2024 nákup nového zberového vozidla, ktoré bude možné osadiť potrebnou technológiou na evidenciu vysýpaných zberných nádob a zároveň váhou.

Jedná sa o systém čítačky čipov, čipy budú umiestnené na všetkých nádobách na odpad a pri každom zbere bude identifikovaný objem nádoby, majiteľ a množstvo vysýpaného odpadu.

Vďaka týmto technológiám budú jednotlivé obce schopné presne identifikovať množstvo a frekvenciu vysýpaného odpadu z jednotlivých domácností. Následne je možné tento výstup použiť na

upozornenie občanov, ktorí neseparujú dôsledne odpad, aký finančný dopad to má na celú obec a náklady na likvidáciu odpadov, ktorý vzniká v ich domácnostiach. V ďalšom kroku je možné určenie poplatku za vývoz odpadu jednotlivým pôvodcom – domácnostiam, na základe skutočného množstva odpadu, ktorý v jednotlivých domácnostiach vzniká.

Systém prinesie obci presnú identifikáciu kde a koľko odpadu jednotlivé domácnosti produkujú. Má zároveň edukačný charakter, aby na konci pôsobil na pôvodcov odpadov ako nástroj na zvýšenie miery separácie jednotlivých zložiek odpadov priamo pri zdroji ich vzniku.

Postupné zavedenie tohto systému v jednotlivých obciach je naplánované aj so skúšobnou prevádzkou v priebehu roku 2024.

Kopaničiarska odpadová spoločnosť
Marius Pedersen

MESIAC	Termíny vývozov zmesového komunálneho odpadu. Do čiernych nádob nepatrí žiadny čistý obal, triedené zložky zbierané na zbernom dvore, kuchynský odpad, ostatný kompostovateľný odpad a pod. Štandardné otváracie hodiny zberného dvora: 13,00-17,00 hod. v deň vývozu zmesového komunálneho odpadu. Otváracie hodiny počas zimného obdobia t.j. od 1.12.2023 – 29.2.2024: 13,00 – 16,00 hod. v deň vývozu zmesového komunálneho odpadu. V druhej polovici roku 2024 je potrebné používať výhradne plastovú 120l nádobu – nový systém zberu neumožňuje zbierať samostatne vrecia s odpadom! V deň zberu odpadu vyložiť nádobu do 06:00 hod.	PET, fólie, obaly z plastu vytriedené každé samostatne. PROSÍME Vás o využívanie zberného dvora a svedomitie triedenie odpadu. V prípade zmeny termínov budú občania informovaní miestnym rozhlasom alebo na internetovej stránke.
Január	11. 1. 2024, 25. 1. 2024	
Február	8. 2. 2024, 22. 2. 2024	
Marec	7. 3. 2024, 21. 3. 2024	14. 3. 2024
Apríl	4. 4. 2024, 18. 4. 2024	
Máj	2. 5. 2024, 16. 5. 2024, 30. 5. 2024	
Jún	13. 6. 2024, 27. 6. 2024	20. 6. 2024
Júl	11. 7. 2024, 25. 7. 2024	
August	8. 8. 2024, 22. 8. 2024	
September	5. 9. 2024, 19. 9. 2024	12. 9. 2024
Október	3. 10. 2024, 17. 10. 2024, 31. 10. 2024	
November	14. 11. 2024, 28. 11. 2024	
December	12. 12. 2024, 27. 12. 2024 (piatok)	19. 12. 2024

Redaktor, textová a grafická úprava: Obec Priepasné, Mgr. art. Ján Mikulčík em studio
Tlač: GH Studio—reklamná agentúra, Adresa redakcie: Priepasné 109, 906 15 Priepasné
Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

Odvoz ZKO a vytriedených zložiek z komunálneho odpadu 2024

Informácia pre občana k jednotlivým zložkám komunálneho odpadu:

PLASTY /žltá nádoba/: Určené pre odpad z obalov z plastov a odpady z určitých neobalových výrobkov z plastov
Patrí napríklad: plastové fľaše z nápojov, drogerie a kozmetiky /PET, HDPE, PP/, fólie číre a farebné /PE-LDPE, HDPE/, čisté – opláchnuté plastové obaly z potravín "tégliky", polystyrén /PS, EPS/, igelitové tašky a vrecká, ...

